

Sygn. akt VI P 314/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 stycznia 2017 roku.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSR Przemysław Chrzanowski

Protokolant Patrycja Wielgus

po rozpoznaniu w dniu 28 grudnia 2016 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa R. S.

przeciwko (...) w W., D. M. (1), M. M. (1)

o prowizję

1. zasądza solidarnie od pozwanych (...) w W., D. M. (1) oraz M. M. (1) na rzecz powoda R. S. kwotę 42.669,24 zł (czterdzieści dwa tysiące sześćset sześćdziesiąt dziewięć złotych dwadzieścia cztery grosze) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 października 2013 roku do dnia zapłaty tytułem prowizji,
2. oddala powództwo w pozostałej części,
3. zasądza solidarnie od pozwanych (...) w W., D. M. (1) oraz M. M. (1) na rzecz powoda R. S. kwotę 972 zł (dziewięćset siedemdziesiąt dwa złote) tytułem kosztów zastępstwa procesowego,
4. nakazuje pobrać solidarnie od pozwanych (...) w W., D. M. (1) oraz M. M. (1) na rzecz Skarbu Państwa – konto bankowe Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie kwotę 4.552,33 zł (cztery tysiące pięćset pięćdziesiąt dwa złote trzydzieści trzy grosze) tytułem kosztów sądowych,
5. nadaje wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 1.500 zł (jeden tysiąc pięćset złotych).

Sygn. akt VI P 314/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 maja 2014 roku (data na kopercie) powód R. S. wniósł o zasądzenie na jego rzecz kwoty 43.707,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 października 2013 roku do dnia zapłaty od pozwanych (...) M. M. (1), D. M. (1) sp. j. z siedzibą w E. oraz M. M. (1) i D. M. (1) solidarnie.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że był zatrudniony w pozwanej spółce od dnia 1 marca 2005 roku na stanowisku handlowca. Według powoda przysługiwała mu w związku z zajmowanym stanowiskiem prowizja od zamówionych przez pozyskanych przez niego klientów par butów. Po zakończeniu umowy o pracę zawartej między stronami, pozwany zanegował wskazaną przez powoda wysokość prowizji za kolekcję butów z okresu wiosna i lato 2013 roku, zaś wezwanie do zapłaty obliczonej przez powoda prowizji nie odniosło skutku, stąd też powód skierował pozew do Sądu.

Pismem procesowym z dnia 27 czerwca 2016 roku pełnomocnik powoda ostatecznie sprecyzował powództwo, wnosząc o zasądzenie na rzecz powoda kwoty 62.630,95 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 października 2013 roku do dnia zapłaty tytułem prowizji.

(pozew – k. 1 – 7, pismo procesowe z dnia 27.06.2016r. – k. 603 – 604 verte)

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości. Uzasadniając swe stanowisko wskazała ona, że w zakładzie pracy nie funkcjonują zasady wynagradzania handlowców dotyczące naliczania wynagrodzenia prowizyjnego, w szczególności pozwana zaprzeczyła, aby powodowi przysługiwało jakiegokolwiek wynagrodzenie prowizyjne. Ponadto pozwana dodała, że powód wraz z dwoma innymi pracownikami rozpoczęli działalność konkurencyjną wobec pozwanej, co doprowadziło do rozwiązania umów o pracę z tymi pracownikami, w tym z powodem.

(odpowiedź na pozew – k. 48 – 50)

W toku postępowania pozwana spółka uległa przekształceniu w spółkę (...)w W..

(pismo procesowe pozwanej z dnia 23.03.2016r. – k. 557 – 558, odpis z KRS – k. 559 – 561)

Pismem procesowym z dnia 25 lipca 2016 roku powód wniósł o zasądzenie żądanych kwot solidarnie od następcy prawnego (...)w W. oraz od pozwanych D. M. (1) i M. M. (1).

(pismo procesowe z dnia 25.07.2016r. – k. 649 – 650 verte)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód R. S. był zatrudniony w pozwanej spółce początkowo na podstawie umowy o pracę na okres próbny od dnia 1 marca 2005 roku do dnia 31 maja 2005 roku, a następnie na podstawie umowy o pracę na czas określony od dnia 1 czerwca 2005 roku do dnia 31 lipca 2006 roku oraz na podstawie umowy o pracę na czas określony od dnia 1 sierpnia 2006 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku na stanowisku handlowca. Stosunek pracy uległ rozwiązaniu z dniem 31 grudnia 2012 roku, umowa o pracę została rozwiązana przez pracodawcę za wypowiedzeniem.

(dowód: umowa o pracę na okres próbny – k. 9, umowa o pracę na czas określony z dnia 01.06.2005r. – k. 6 a/o powoda, umowa o pracę na czas określony z dnia 01.08.2006r. – k. 10, świadectwo pracy – k. 11 – 12, wypowiedzenie umowy o pracę – a/o powoda)

W treści umowy o pracę łączącej strony w okresie od dnia 1 sierpnia 2006 roku do dnia 31 grudnia 2012 roku powód miał określone wynagrodzenie w kwocie 900,00 zł miesięcznie, nie było tam żadnych wskazań odnośnie jakichkolwiek innych składników jego miesięcznego wynagrodzenia. W rzeczywistości jednak powód otrzymywał do ręki odpowiednie kwoty wynikające z prowizji od par butów, na które pozyskał zamówienia u kontrahentów pozwanej spółki. Początkowo prowizja ta była naliczana kwotowo od każdej pary, zaś w roku 2012 powód wymógł na swym pracodawcy nowe zasady obliczania prowizji – była ona naliczana procentowo w wysokości 6% od wartości każdej pary butów. Powód otrzymywał odpowiednie kwoty tytułem tych prowizji do ręki od pozwanego M. M. (1), czasem pieniądze te otrzymywał pod swoim domem. Powód nie kwitował nigdzie odbioru tych prowizji. Wynagrodzenie wpisane w treści umowy o pracę nie było w rzeczywistości powodowi wypłacane, jego jedynym dochodem związanym z pracą świadczoną na rzecz pozwanych było wynagrodzenie prowizyjne. Z wynagrodzenia tego powód odliczał kwoty płacone na składki ZUS, które powód opłacał sobie sam. Wynagrodzenie prowizyjne było powodowi wypłacane gotówką na koniec danego sezonu.

Mailem z dnia 8 lutego 2013 roku pracodawca zaproponował powodowi nowe warunki współpracy, których wskazano, że prowizja będzie obniżana w przypadku opóźnień wpłat klientów terminowych oraz w przypadku zamówienia z odroczonym terminem płatności. Na takie nowe warunki współpracy powód się nie zgodził.

(dowód: umowa o pracę na czas określony z dnia 01.08.2006r. – k. 10, zeznania świadka M. L. (1) – k. 111 – 112, zeznania świadka M. S. – k. 112 – 113, zeznania świadka G. B. – k. 114, zeznania powoda R. S. – k. 115 – 116, mail z dnia 08.02.20213r. z załącznikiem – k. 70 - 71)

Powód w październiku i listopadzie 2012 roku zajmował się oferowaniem butów z nowej kolekcji wiosna – lato 2013 roku. Objężdżał on sklepy współpracujące z pozwaną i prezentował im tę kolekcję. Na podstawie wizyt i prezentowania towarów przez powoda, sklepy te zamawiały w pozwanej spółce określone ilości poszczególnych typów proponowanych butów z tej kolekcji. I tak w październiku 2012 roku:

- F. (...)w R. zamówiła buty na łączną kwotę 14.154,00 zł netto,
- D. (...)w N. zamówił buty na łączną kwotę 76.330,00 zł netto,
- (...) w G. zamówiła buty na łączną kwotę 4.272,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- R. (...) w P. zamówił buty na łączną kwotę 8.508,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- S. (...)w L. zamówił buty na łączną kwotę 7.488,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- (...) w L. zamówił buty na łączną kwotę 11.436,00 zł netto,
- A. (...) w K. zamówił buty na łączną kwotę 5.262,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- A. (...) w K. zamówiła buty na łączną kwotę 9.076,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- (...)w R. zamówiła buty na łączną kwotę 11.560,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- (...)w M. zamówił buty na łączną kwotę 8.754,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- (...)w S. zamówił buty na łączną kwotę 5.202,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- (...) w B. zamówił buty na łączną kwotę 7.446,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- (...) w R. zamówił buty na łączną kwotę 6.288,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- (...) w B. zamówił buty na łączną kwotę 2.880,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- (...) w B. zamówił buty na łączną kwotę 10.140,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- (...)w K. zamówił buty na łączną kwotę 13.984,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- (...) w W. zamówił buty na łączną kwotę 8.455,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- (...) A. K. w L. zamówił buty na łączną kwotę 5.238,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- Sklep (...) w C. zamówił buty na łączną kwotę 11.282,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),

- (...)w C. zamówił buty na łączną kwotę 5.442,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- (...) w W. zamówił buty na łączną kwotę 8.958,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- (...)R. C. w T. zamówił buty na łączną kwotę 5.998,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku, dodatkowe zastrzeżenie o wysyłce od 15 lutego 2013 roku),
- Sklep (...) A. Z. w L. zamówił buty na łączną kwotę 7.050,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- (...) w S. (sklep nr 1) zamówił buty na łączną kwotę 10.605,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- (...) w S. (sklep nr 2) zamówił buty na łączną kwotę 15.648,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- (...) D. M. (3) i P. M. w Ł. zamówił buty na łączną kwotę 5.034,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- sklep przemysłowy-wielobranżowy (...) ,M. Z. i B. S. w W. zamówił buty na łączną kwotę 2.910,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- (...) M. L. (2) w M. zamówił buty na łączną kwotę 3.924,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- (...) P. D., R. K. w P. zamówił buty na łączną kwotę 9.372,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- sklep branży przemysłowej (...) D. Ź. w C. zamówił buty na łączną kwotę 2.910,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- (...) P. R. we W. zamówił buty na łączną kwotę 4.710,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- (...)w J. zamówił buty na łączną kwotę 4.188,00 zł netto,
- (...) M. M. (3), (...)w R. zamówił buty na łączną kwotę 16.568,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- sklep (...)M. K. (2) w K. zamówił buty na łączną kwotę 5.616,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- (...) zamówił buty na łączną kwotę 35.562,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- (...)w K. zamówił buty na łączną kwotę 7.552,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.12 – 15.12.2012 roku),
- (...) w Z. zamówił buty na łączną kwotę 6.480,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- R. J. J. w P. zamówił buty na łączną kwotę 18.820,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- (...) w P. zamówił buty na łączną kwotę 9.114,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- (...) w L. zamówił buty na łączną kwotę 13.337,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),

- sklep (...) w K. zamówił buty na łączną kwotę 3.840,00 zł netto,
- (...) w K. zamówił buty na łączną kwotę 4.476,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku).

Z kolei w listopadzie 2012 roku:

- (...) w P. zamówił buty na łączną kwotę 19.698,00 zł netto po uwzględnieniu rabatu (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- (...) we W. zamówił buty na łączną kwotę 34.416,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 31.03.2013 roku),
- (...) w R. zamówił buty na łączną kwotę 10.548,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 15.03 – 15.04.2013 roku),
- (...)R. W. (1) w N. zamówił buty na łączną kwotę 16.140,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 15.03 – 20.04.2013 roku),
- (...) w G. zamówiła buty na łączną kwotę 4.536,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 15.03 – 20.04.2013 roku),
- (...) w W. zamówił buty na łączną kwotę 16.467,00 zł netto (z zaznaczeniem, iż odbiór ma nastąpić dnia 1.03.2013 roku),
- (...)J. B. w K. zamówił buty na łączną kwotę 9.928,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 15.04.2013 roku),
- sklep (...) w K. zamówił buty na łączną kwotę 3.318,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 15.04.2013 roku),
- (...) w K. zamówił buty na łączną kwotę 3.342,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 15.04.2013 roku),
- Salon (...) (...) G. K. w B. zamówił buty na łączną kwotę 4.044,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 15.04.2013 roku), - zam. nr 8 z 27.11.2012r.,
- (...) B. G. w R. zamówił buty na łączną kwotę 2.244,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 15.04.2013 roku),
- (...) w G. zamówił buty na łączną kwotę 3.294,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 15.04.2013 roku),
- (...) R. C. w T. zamówił buty na łączną kwotę 1.074,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 15.04.2013 roku),
- sklep przemysłowy-wielobranżowy (...), M. Z. i B. S. w W. zamówił buty na łączną kwotę 3.174,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 15.04.2013 roku),
- (...) Z. G. w B. zamówił buty na łączną kwotę 10.728,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 15.04.2013 roku),
- S. (...) I. S. w L. zamówił buty na łączną kwotę 5.748,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 15.04.2013 roku),
- (...) J. P. w L. zamówił buty na łączną kwotę 14.754,00 zł netto.

W grudniu 2012 roku:

- M. C. M. Ż. w O. zamówił buty na łączną kwotę 13.155,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 15.04.2013 roku),
- (...) w C. zamówił buty na łączną kwotę 2.208,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 15.04.2013 roku),
- Sklep (...) w C. zamówił buty na łączną kwotę 6.048,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 15.04.2013 roku),
- (...)w P. zamówił buty na łączną kwotę 4.416,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 15.04.2013 roku),
- (...)w M. zamówił buty na łączną kwotę 5.046,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 15.04.2013 roku),
- (...) U. B. i A. W. w K. zamówiła buty na łączną kwotę 6.732,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 15.04.2013 roku),
- (...) w P. zamówił buty na łączną kwotę 19.201,00 zł netto po uwzględnieniu rabatu (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 15.04.2013 roku),
- R. J. J. w P. zamówił buty na łączną kwotę 3.090,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 15.04.2013 roku),
- (...) w Z. zamówił buty na łączną kwotę 5.106,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 15.04.2013 roku),
- (...) we W. zamówił buty na łączną kwotę 18.144,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 15.04.2013 roku),
- (...), (...) w R. zamówił buty na łączną kwotę 10.086,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 15.04.2013 roku),
- sklep (...) M. K. (2) w K. zamówił buty na łączną kwotę 7.086,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 15.04.2013 roku),
- (...)zamówił buty na łączną kwotę 11.514,00 zł netto (termin realizacji zamówienia – 1.03 – 15.04.2013 roku).

Powyższe zamówienia zebrane przez powoda opiewały na kwotę łączną 711.154,00 zł.

(dowód: druki zamówień za okres od 02.10.2012r. do 17.12.2012r. – k. 109)

Wspólnikami spółki jawnej (...) w E. byli D. M. (1) i M. M. (1). Spółka ta uległa przekształceniu w spółkę komandytową (...)w W., której wspólnikami są M. M. (1) oraz spółka (...)

(dowód: odpis z KRS spółki jawnej – k. 51 – 55, odpis z KRS spółki komandytowej – k. 559 – 561)

Sąd ustalił, że powodowi faktycznie przysługiwała prowizja w wysokości 6% od wartości zamówionego dzięki jego staraniom towaru. Znajduje to potwierdzenie w zeznaniach samego powoda, jak również drugiego pracownika pracującego jako handlowiec w pozwanej spółce - G. B.. Ponadto Sąd miał na uwadze, że w mailu z dnia 02.08.2013r. pozwany M. M. (1) bezpośrednio wskazał, że powodowi należy się wysoka kwota za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2013 roku. Kwota ta, wskazana w korespondencji mailowej, niewątpliwie jest kwotą prowizji za zamówione buty z kolekcji wiosna – lato 2013, co potwierdza istnienie u pozwanej systemu rozliczania prowizyjnego z przedstawicielami handlowymi. W żaden sposób kwota ta nie wynika z nominalnego wynagrodzenia z pisemnej umowy o pracę (korespondencja mailowa z k. 13 – 22 akt sprawy).

Jednocześnie Sąd miał na uwadze, że w toku postępowania należało rozstrzygnąć, czy prowizja powinna być naliczana od kwoty na jaką opiewały zamówienia pozyskane przez powoda, czy też powinna ona być obliczana od ostatecznie

faktycznie zrealizowanych dostaw butów. Sąd ustalił, że prowizja należna powodowi powinna być obliczana od wartości pozyskanych przez niego zamówień, a nie od faktycznie zrealizowanych dostaw. Sąd oparł się na zeznaniach powoda oraz świadka G. B., który również pracował jako handlowiec. Świadkowie ci wskazują na prowizję od sprzedanych butów, co jednak w ocenie Sądu należy rozumieć jako prowizję od wartości zamówionych butów, do czego szczegółowo Sąd odniósł się niżej przy ocenie zeznań poszczególnych świadków oraz zeznań powoda. Również świadek M. L. (1) w swych zeznaniach wskazuje, że prowizja była naliczana od sprzedaży, co jednak dla tego świadka oznaczało „od zamówionych butów” (k. 111).

Sąd miał na uwadze, że zarówno z zeznań powoda, jak i z korespondencji mailowej z k. 13 – 22 akt sprawy wynika, że rozliczenie z prowizji następowało dopiero pod koniec lata 2013 roku, co mogłoby sugerować, że w rzeczywistości prowizja miała być wyliczana jedynie od zrealizowanych zamówień, a nie od zamówień złożonych. Sąd jednak doszedł do wniosku, że w rzeczywistości fakt odroczenia terminu wypłaty spornej prowizji nie jest związany z obliczaniem jej wysokości, tylko z posiadaniem przez pozwaną spółkę gotówki. Należy mieć bowiem na uwadze, iż pozwana wypłacała pieniądze do ręki handlowcom z tytułu tych prowizji. Gotówkę tę pozwana najpierw musiała jednak uzyskać od swych kontrahentów, stąd odroczenie płatności do czasu, gdy na konto pozwanej wpłyną już pieniądze od jej kontrahentów, czyli do momentu po zrealizowaniu dostaw do kontrahentów. Również z zeznań świadka M. L. (1) wynika, że handlowcy dostawali swoją prowizję dopiero na koniec sezonu (k. 111), a świadek ten jednocześnie, co już wyżej wskazano, zeznaje, że prowizja była naliczana od zamówionych butów.

W zakresie dostaw niezrealizowanych powód wskazał w swych zeznaniach, że pozwana spółka występowała w takich sytuacjach na drogę sądową, egzekwując swoje należności („jeżeli ktoś nie odebrał butów to pozwany zakładał sprawy w sądzie, więc odbierał pieniądze za nieodebrane buty”). Za wiążącym charakterem zamówień przyjmowanych przez powoda przemawia również treść umów zawieranych przez pozwaną z jej kontrahentami. Przykładową umowę powód przedstawił na k. 176 – 177 akt sprawy. Sąd miał na uwadze, iż umowa ta nie jest podpisana przez żadnego kontrahenta pozwanej, jednak widnieją na tej umowie podpisy obu pozwanych oraz pieczęć firmowa, co oznacza, iż powód otrzymał taką umowę od pozwanej spółki, aby w sytuacji, gdy znajdzie nowego kontrahenta, który do tej pory nie był jeszcze obsługiwany przez pozwaną spółkę, mógł zawrzeć z tym nowym podmiotem taką umowę o współpracy. Jednocześnie pozwana nie przedstawiła żadnych umów zawieranych przez nią z jej kontrahentami, które to umowy miałyby ewentualnie inną treść niż ta przedstawiona przez powoda. W § 3 tej umowy zaś wskazano wyraźnie, że zamówienie - po podpisaniu - jest umową wiążącą strony i na tej podstawie pozwana mogła więc występować do sądów o zapłatę.

Odnośnie wysokości prowizji należnej powodowi Sąd oparł się na zeznaniach powoda, w których wskazał on, że premia ta wynosiła 6% od zamówionej pary butów.

Sąd uznał za wiarygodne w całości zeznania świadka M. L. (1) (k. 111 – 112) w zakresie prowizji handlowców; znajdują one bowiem potwierdzenie w zeznaniach samego powoda oraz drugiego z handlowców – G. B..

Zeznaniom świadka M. S. (k. 112 – 113) Sąd nie dał wiary w zakresie, w jakim świadek wskazuje, że prowizja miała wynosić około 2% od buta, gdyż z warunków przedstawionych na k. 71 wynikają inne wartości prowizji. W pozostałym zaś zakresie Sąd uznał zeznania świadka za wiarygodne, znajdują one bowiem potwierdzenie w zeznaniach powoda oraz świadka G. B..

Odnośnie zeznań świadka M. B. (2) (k. 113) Sąd nie oparł się na tych zeznaniach w zakresie poczynienia ustaleń co do warunków wynagrodzenia powoda. Świadek został zatrudniony również jako handlowiec, ale pracował on już po ustaniu stosunku pracy powoda z pozwaną spółką. Ponadto sam świadek w swych zeznaniach wskazuje, że nie wie na jakich zasadach byli wynagradzani poprzednio zatrudnieni handlowcy. Zeznania świadka mogą stanowić jedynie materiał do poczynienia ustaleń co do zasad wynagradzania handlowców pracujących już po ustaniu stosunku pracy powoda, co jednak nie jest istotne dla rozpoznania niniejszej sprawy. Analogicznie Sąd potraktował zeznania świadka P. K. (k. 113 – 114), który również wskazał, że nie ma żadnej wiedzy odnośnie zasad wynagradzania poprzednich handlowców, w tym powoda.

Sąd odmówił wiary zeznaniom świadka G. B. (k. 114) w zakresie, w jakim świadek ten wskazuje, jakoby wypłata prowizji nie była otrzymywana przez niego do ręki, bowiem dalej w swych zeznaniach wskazuje on jednak, że otrzymywał pieniądze gotówką bez pokwitowania. Wobec powyższego Sąd ustalił, że świadek mówiąc o nieotrzymaniu wypłaty do ręki w rzeczywistości miał na myśli, że nominalne wynagrodzenie z umowy o pracę w ogóle nie było mu wypłacane. W pozostałym zakresie zeznania tego świadka Sąd uznał za wiarygodne, mając jednak na uwadze, iż świadek ten odnosi się do swoich własnych zasad wynagradzania. Jak wynika bowiem z zeznań tego świadka miał on płaconą prowizję w stałej stawce 10,00 zł od sprzedanej pary butów, a nie w stawce procentowej, jak powód. Wynika to stąd, iż powód indywidualnie negocjował ze stroną pozwaną warunki swej prowizji, co wynika również z zeznań żony powoda – świadka M. S. (k. 112 – 113). Wskazała ona, że „parę lat wcześniej [powód] miał płaconą kwotę od jednego buta, a potem od kilku lat miał płacone procentowo” – k. 112. Wynika to też z zeznań samego powoda R. S., który wskazał, że po pewnym czasie poprosił o zmianę prowizji z kwotowej na procentową i w chwili organizowania przez niego zamówień na kolekcję wiosna – lato 2013 prowizja ta była już obliczana procentowo. Z zeznań świadka G. B. wynika także, że prowizja była wypłacana od zamówionych, a nie od ostatecznie odebranych i opłaconych przez klientów par butów. Zeznania świadka („miałem dostać pieniądze jak klienci powpłacali, to była prowizja od sprzedanej pary butów”) należy bowiem interpretować w łączności z pozostałymi zeznaniami świadka, w szczególności z jego słowami „w nowej umowie miało być, że nie otrzymamy pieniędzy z prowizji jeśli klient nie zapłaci za towar lub nie odbierze zamówienia”. Z zeznań tych wynika więc, że świadek otrzymywał swoją prowizję dopiero po wpłaceniu pieniędzy przez kontrahentów pozwanej, bo dopiero wtedy pozwana miała pieniądze. Nie można bowiem zapominać, że pieniądze z tytułu prowizji były wypłacane w gotówce. Nie chodzi tu więc o podstawę naliczenia prowizji, czyli tylko od opłaconych zamówień, ale jedynie o moment wypłaty prowizji, czyli wypłatę dopiero po spłynięciu pieniędzy od kontrahentów. Wniosek zaś co do tego, iż prowizja była naliczana od zamówionych par butów, a nie od opłaconych ostatecznie zamówień wynika właśnie z dalszych zeznań świadka, gdzie wskazuje on: „w nowej umowie miało być, że nie otrzymamy pieniędzy z prowizji jeśli klient nie zapłaci za towar lub nie odbierze zamówienia”. Jednocześnie świadek zeznaje, że nie zgodził się z tymi nowymi warunkami. Wynika stąd więc, że nowością we współpracy miała być prowizja naliczana jedynie od opłaconych ostatecznie zamówień, a nie od wszystkich zamówień. Jednocześnie zmiana ta była tak duża, że świadek się na nią nie zgodził. Powyższe także implikuje wniosek, że przed tą zmianą prowizja była naliczana od wszystkich złożonych zamówień. Z kolei z korespondencji mailowej z k. 71 wynika, że zmiana tych warunków miała obowiązywać dopiero od kolekcji jesień 2013, a więc kolekcje wcześniejsze były rozliczane prowizyjnie według zasad obliczania prowizji od dokonanych zamówień.

Zeznania powoda R. S. (k. 115 – 116) Sąd uznał za wiarygodne w całości. Jednocześnie Sąd ustalił, że prowizja powoda była naliczana od każdej zamówionej pary butów, mimo że powód sam wskazuje, że „miałem prowizję w wysokości 6% od każdej sprzedanej pary butów”. Jednak Sąd ma na uwadze, iż powód dalej wskazuje, że „te nowe warunki to była kara za jakieś przewinienia, był punkt dotyczący odbioru zamówień przez klientów i jeżeli klienci nie odebrali zamówienia, to nie byłaby wypłacona mi prowizja, a to oznaczało dla mnie straty”. Powyższe wskazuje więc, że poprzednie warunki prowizji powoda dotyczyły wypłacenia prowizji za każdą zamówioną parę butów, choćby nawet nie została ona odebrana finalnie przez kontrahenta pozwanej lub opłacona. Na podstawie zeznań powoda Sąd ustalił również, że premia była wypłacana dopiero pod koniec sezonu, jak kontrahenci zapłacili pozwanej za zamówione buty.

Sąd odmówił w całości wiary zeznaniom pozwanego M. M. (1) (k. 116). Zeznania te są sprzeczne z pozostałym materiałem dowodowym uznanym za wiarygodny, w szczególności z zeznaniami powoda oraz świadków G. B. i M. L. (1). Sąd miał również na uwadze, że pozwany w swych zeznaniach wskazuje na rzekomą działalność konkurencyjną, jaką mieli prowadzić świadek oraz powód, jednak w całych aktach sprawy brak jest jakiegokolwiek dowodu na potwierdzenie tej okoliczności.

Sąd miał również na uwadze, że w mailu z dnia 2 sierpnia 2013 roku (k. 13) pozwany wskazał, że powodowi została wypłacona zaliczka w wysokości 7.000,00 zł, którą odjął od prowizji należnej powodowi. Jednocześnie świadek M. S. również wskazuje, że zaliczka w kwocie 7.000,00 zł miała być wypłacona na poczet prowizji. Sąd miał tu na uwadze, że świadek M. S. opierała się jedynie na treści maila z 2 sierpnia 2013 roku, którego przeczytała; wskazuje ona bowiem, że była świadkiem mailowych korespondencji męża, w których było też o tej prowizji i zaliczce. Jednocześnie zaś w

dalszym toku postępowania pozwany w żaden sposób nie wykazał, aby faktycznie wypłacił na rzecz powoda kwotę 7.000,00 zł zaliczki; brak jest na tę okoliczność jakiegokolwiek innego środka dowodowego. Z kolei z zeznań powoda wynika jasno, że była mu wstrzymana wypłata całej prowizji, a więc nie tylko prowizji bez wypłaconej wcześniej zaliczki. Powód wskazuje też, że sam opłacał koszty związane z odwiedzaniem poszczególnych sklepów, co przemawia również przecinko uznaniu, jakoby zaliczka ta miała być wypłacona na poczet kosztów dojazdu powoda. Wobec powyższego Sąd uznał, że nie zostało wykazane w toku postępowania, aby taka zaliczka faktycznie była powodowi wypłacona.

Sąd w niniejszej sprawie oparł się także na wiarygodnej opinii biegłego sądowego A. G..

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie jest roszczenie powoda o zapłatę na jego rzecz określonych prowizji, które powinny być naliczane od sprzedanych przez niego par butów.

Zgodnie z treścią regulacji z art. 78 § 1 KP wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy. Niewątpliwie jednym z elementów wynagrodzenia za pracę mogą być również premie, czy też prowizje różnego typu, uzależnione od spełnienia konkretnie określonych przesłanek, bądź też uzależnione od uznania pracodawcy. W tym pierwszym przypadku chodzi o składniki wynagrodzenia mające charakter roszczeniowy – ich wypłata zależy od spełnienia przez pracownika określonych wymogów, przesłanek. W tym drugim zaś wypadku składniki wynagrodzenia mają charakter uznaniowy – zależą jedynie od uznania pracodawcy, a co za tym idzie, nie mogą być przedmiotem skutecznego dochodzenia ich przed sądem.

Z poczynionych przez Sąd w toku niniejszego postępowania ustaleń wynika, że powód miał zawartą umowę o pracę z pozwaną spółką, w której to umowie brak było określenia jakiegokolwiek wynagrodzenia prowizyjnego. Jednocześnie jednak strony pomiędzy sobą w sposób ustny ustaliły, że powodowi będzie wypłacane wynagrodzenie prowizyjne. Niewątpliwie określenie wysokości wynagrodzenia, w tym jego składników, jest immanentną częścią umowy o pracę łączącej strony. Umowa taka z kolei, jak również wszelkie dodatkowe warunki konstytuujące stosunek pracy, powinna być sporządzona na piśmie. Należy jednak się zgodzić, iż strony stosunku pracy mogą również kształtować warunki łączącej ich umowy o pracę także w sposób ustny, o ile tylko dochodzą do zgodnego zamiaru co do np. wynagrodzenia. W niniejszej sprawie strony zgodnie umówiły się na wynagrodzenie prowizyjne w określonej wysokości – 6% od wartości butów, na które powód zdołał pozyskać zamówienia.

Sąd miał na uwadze, że w przypadku zatrudniania pracowników na stanowiskach handlowców, przedstawicieli handlowych, ich wynagrodzenie często jest związane z dodatkowym składnikiem w postaci prowizji od uzyskanej dzięki zdobytym przez nich klientom sprzedaży, czy zamówień. W niniejszej sprawie również działał mechanizm wynagradzania pracownika za efekty jego pracy w postaci wynagrodzenia w formie prowizji od zamówionych par butów. Jednocześnie w ocenie Sądu ta prowizja miała charakter roszczeniowy, strony bowiem określiły w 2012 roku jej wysokość (6% od wartości butów), określone też zostało, że jest ona należna od wartości zamówionego przez kontrahentów (do których jeździł powód) towaru. W związku z powyższym należy uznać, iż powód może dochodzić w niniejszym postępowaniu zasądzenia na jego rzecz odpowiednich kwot tytułem prowizji, o ile oczywiście udowodniona zostanie jej wysokość.

W celu wykazania wysokości prowizji powód przedstawił w toku postępowania druki zamówień pozyskanych dzięki jego pracy w okresie październik – grudzień 2012 roku. Pozwani nie zaprzeczyli, aby powód faktycznie swoją pracą przyczynił się do powstania tych zamówień przedstawionych na k. 109 akt sprawy. Wobec tego należy uznać, iż zamówienia te zostały rzeczywiście dokonane dzięki pracy powoda. Tym samym zachowuje on prawo do prowizji w wysokości 6% od wysokości zamówienia. Z akt sprawy wynika, że zamówienia z k. 109 zostały złożone na łączną kwotę 711.154,00 zł. Wobec tego prowizja obliczana od tej kwoty wyniesie 42.669,24 zł.

W toku postępowania Sąd miał na uwadze, iż strony ponosiły kwestię niezrealizowania wszystkich zamówień pozyskanych przez powoda. Faktycznie z materiału dowodowego wynika, że nie wszystkie zamówienia zostały zrealizowane, nie wszystkie buty zamówione przez kontrahentów pozwanej spółki zostały ostatecznie tym kontrahentom dostarczone. Jednak jednocześnie z zeznań powoda wynika, że w sytuacjach, gdy pewne partie towaru nie były odbierane przez kontrahentów, pozwana spółka występowała na drogę sądową, w celu odzyskania swych pieniędzy. Sąd miał na uwadze, że złożenie zamówienia na buty uruchamiać musiało cały proces produkcyjny, związany z kosztami ponoszonymi przez pozwaną spółkę. Tym samym nie jest zasadnym przyjęcie, aby strona pozwana nie reagowała na takie sytuacje. W toku postępowania powód przedstawił również umowę o współpracy handlowej z k. 176 – 177 akt sprawy. Umowa ta również potwierdza, że zamówienie złożone przez kontrahentów pozwanej było wiążące co do kwot na nim wskazanych, wobec czego pozwanej przysługiwały wszelkie środki prawne do dochodzenia należności. Jednak już sama kwestia niewypłacenia przez kontrahenta należności spółce nie może mieć wpływu na wynagrodzenie jej pracownika. Pracownik bowiem nie może ponosić konsekwencji problemów rozliczeniowych pomiędzy jego pracodawcą a kontrahentami. Pracodawca nie może przenosić na pracownika ryzyka prowadzenia działalności gospodarczej i ewentualnej niewypłacalności kontrahentów. Tym samym należy uznać, że pomimo niezrealizowania w całości zamówień pozyskanych przez powoda, to jednak powodowi należy się wynagrodzenie prowizyjne obliczane jako 6% od wartości zamówień przez niego pozyskanych.

Odnosnie z kolei tzw. domówień, czyli towaru domawianego przez kontrahentów pozwanej spółki już w 2013 roku Sąd uznał, że powód nie zachowuje prawa do prowizji za wartość tych domówień. Warto bowiem zauważyć, że powód pracował w pozwanej spółce najpóźniej do początków lutego 2013 roku; domówienia zaś musiały powstać później, już po zrealizowaniu pierwotnych zamówień, które były wysyłane w okresie luty – maj 2013 roku. Oznacza to więc, że same domówienia nie były efektem pracy marketingowej powoda, tym samym więc nie jest zasadnym, aby zachowywał on prawo do wynagrodzenia prowizyjnego. Jak bowiem wynika z art. 80 KP wynagrodzenie, w tym wynagrodzenie prowizyjne, przysługuje za pracę wykonaną. Powód zaś pracy związanej z domówieniami występującymi w 2013 roku już nie wykonywał. Jednocześnie Sąd miał na uwadze, że powód nie przedstawił materiału dowodowego potwierdzającego, jakoby rzeczywiście te domówienia były wynikiem jego pracy i osobistego zaangażowania. Z ustaleń Sądu wynika, iż w okresie od stycznia 2013 roku do sierpnia 2013 roku były składane do pozwanej spółki kolejne zamówienia na buty; powód jednak nie zdołał przekonująco wykazać, aby te domówienia były powiązane z jego działaniami. Nie sposób zaś w ocenie Sądu uznać, aby zamówienia zebrane przez powoda jeszcze w listopadzie i grudniu 2012 roku dawały efekt w postaci konkretnych dostaw butów dopiero w sierpniu 2013 roku. Ponadto Sąd miał również na uwadze, iż w 2013 roku pozwana na miejsce powoda i G. B. zatrudniła nowych handlowców, na innych zasadach wynagrodzenia, którzy to handlowcy też musieli wykonywać swoją pracę i również kontaktowali się z kontrahentami pozwanej spółki. Powód nie zdołał w tej sytuacji udowodnić, które domówienia zostały spowodowane jego pracą, a które wynikają z pracy nowych handlowców. Wobec tego należy uznać, że wysokość roszczenia w tym zakresie nie została przez powoda udowodniona. O ile powód przedstawił druki zamówień przez niego zebranych, które wykazują na jakie kwoty zostały dokonane zamówienia dzięki pracy powoda, o tyle nie zdołał on już przedstawić żadnych dowodów mających przemawiać za uznaniem, że domówienia również były wynikiem jego pracy, a jeśli nawet, to w jakim zakresie wynikały one z jego pracy. Niewątpliwie zaś ciężar udowodnienia tego faktu spoczywał właśnie na powodzie, jako że to powód z tego faktu wywodził skutki prawne (art. 6 KC w zw. z art. 300 KP).

Sąd miał również na uwadze, że w mailu z dnia 2 sierpnia 2013 roku pozwany wskazał, że powodowi została wcześniej wypłacona zaliczka na prowizję w wysokości 7.000,00 zł. Jednak w dalszym toku postępowania strona pozwana nie zdołała wskazać jakiegokolwiek środka dowodowego, z którego miałyby wynikać faktyczne wypłacenie na poczet tej prowizji kwoty 7.000,00 zł. Należy zaś zauważyć, że ciężar udowodnienia okoliczności wypłacenia tej zaliczki spoczywał na pozwanych, to oni bowiem z tego faktu wywodzić mogliby skutki prawne. Okoliczność ta jednak nie została udowodniona przez stronę pozwaną w toku postępowania (art. 6 KC w zw. z art. 300 KP).

Reasumując powód powinien otrzymać od pracodawcy prowizję w wysokości 6% od zamówień złożonych dzięki niemu w okresie od października do grudnia 2012 roku. Zamówienia te opiewają łącznie na kwotę 711.154,00 zł netto, wobec tego prowizja powoda powinna wynieść 42.669,24 zł.

Odnośnie odsetek ustawowych Sąd zasądził kwotę główną wraz z odsetkami od dnia 1 października 2013 roku do dnia zapłaty. Sąd miał bowiem na uwadze, że prowizja miała być wypłacana powodowi po zakończeniu sprzedaży kolekcji wiosna – lato 2013. Strony umówiły się co do wypłaty tej prowizji do końca września 2013 roku, stąd też odsetki ustawowe za opóźnienie należą się powodowi od dnia 1 października 2013 roku do dnia zapłaty.

W tym miejscu należy odnieść się do kwestii ubruttowania wskazanej przez powoda kwoty. Powód domagał się bowiem zasądzenia na jego rzecz kwoty prowizji powiększonej o naliczane od tej kwoty zaliczki na podatek dochodowy oraz składki ubezpieczeniowe. W ocenie Sądu takie żądanie jest nieuzasadnione. Sąd miał bowiem na uwadze, że z zeznań samego powoda R. S. wynika, że sam płacił za siebie składki ZUS (k. 115 akt sprawy). Skoro więc składki ZUS były obliczane od prowizji to należy uznać, że należna mu prowizja w wysokości 6% obejmowała w sobie też te składki. Należy więc analogicznie uznać, że należna powodowi kwota zawierała w sobie zaliczki na podatek dochodowy, które powód powinien sam opłacić do Urzędu Skarbowego. Wobec powyższego nie jest zasadne żądanie zasądzenia na rzecz powoda kwoty prowizji powiększonej o składki ZUS i zaliczki na podatek dochodowy, skoro należności te były zawarte w należnej powodowi kwocie prowizji.

Sąd miał na uwadze, że powód wnosił o zasądzenie na jego rzecz żądanych kwot solidarnie od pozwanej spółki oraz od wspólników spółki jawnej. Sąd miał na uwadze, iż pierwotnie pozwana spółka była spółką jawną, w której wspólnikami byli D. M. (1) oraz M. M. (1). Zgodnie zaś z art. 22 § 2 KSH każdy wspólnik odpowiada za zobowiązania spółki jawnej bez ograniczenia całym swoim majątkiem solidarnie z pozostałymi wspólnikami oraz ze spółką. Wobec powyższego za zobowiązania pracodawcy, czyli spółki jawnej, odpowiadać solidarnie będą również jej wspólnicy. Sąd miał również na uwadze, że w toku postępowania doszło do przekształcenia pozwanej spółki jawnej w spółkę komandytową. Warto jednak zauważyć, że zgodnie z art. 574 KSH wspólnicy przekształcanej spółki osobowej odpowiadają na dotychczasowych zasadach solidarnie ze spółką przekształconą za zobowiązania spółki powstałe przed dniem przekształcenia przez okres trzech lat, licząc od tego dnia. Wobec niniejszego w chwili wyrokowania nadal wszyscy wspólnicy przekształcanej spółki jawnej (...) z siedzibą w E. odpowiadają solidarnie ze spółką przekształconą, a więc ze spółką (...) w W.. Stąd też Sąd zasądził wskazaną wyżej kwotę na rzecz powoda solidarnie od pozwanych (...) w W., D. M. (1) oraz M. M. (1).

Z uwagi na powyższe okoliczności, na podstawie wskazanych przepisów Sąd zasądza solidarnie od pozwanych (...) w W., D. M. (1) oraz M. M. (1) na rzecz powoda kwotę 42.669,24 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 października 2013 roku do dnia zapłaty tytułem prowizji i oddala powództwo w pozostałej części.

W kwestii kosztów postępowania Sąd orzeka na podstawie art. 98 i 100 KPC oraz § 12 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity – Dz. U. z 2013 roku, poz. 461, ze zm.) – w jego brzmieniu obowiązującym w chwili wniesienia pozwu.

Sąd miał na uwadze, że powód domagał się zasądzenia na jego rzecz kwoty 62.630,95 zł, zaś ostatecznie zasądzono na jego rzecz kwotę 42.669,24 zł. Oznacza to więc, że powód wygrał w 68%, przegrał zaś w 32%. Tym samym na jego rzecz powinna zostać zasądzona od pozwanych solidarnie kwota odpowiadająca 68% kwoty zastępstwa procesowego. Analogicznie na rzecz pozwanych od powoda powinna zostać zasądzona kwota odpowiadająca 32% kosztów zastępstwa procesowego. Koszty zastępstwa zostały obliczone w wysokości 75% od stawki 3.600,00zł, czyli w wysokości 2.700,00 zł. 68% z kwoty 2.700,00 zł wynosi 1.836,00 zł – tyle wynoszą koszty należne powodowi od pozwanych. Z kolei 32% z kwoty 2.700,00 zł wynosi 864,00 zł i tyle wynoszą koszty zastępstwa należne pozwany od powoda. Po wzajemnym potrąceniu tych należności pozostaje kwota 972 zł, która powinna zostać zasądzona na rzecz powoda od pozwanych.

Sąd nakazuje też pobrać solidarnie od pozwanych (...) w W., D. M. (1) oraz M. M. (1) na rzecz Skarbu Państwa kwotę 4.552,33 zł tytułem kosztów sądowych. Na kwotę tą składają się koszty tytułem części opłaty sądowej, od obowiązku uiszczenia której powód był zwolniony na mocy postanowienia Sądu z dnia 29 lipca 2016 roku oraz odpowiednia część kosztów wynagrodzenia biegłego sądowego. Tytułem opłaty od pozwu Sąd nakazał pobrać od pozwanych kwotę

2.134 zł, która stanowi 5% obliczone od ostatecznie zasądzonej na rzecz powoda kwoty 42.669,24 zł. Z kolei odnośnie wynagrodzenia biegłego Sąd miał na uwadze, iż wynagrodzenie to wyniosło łącznie w toku postępowania 3.706,37 zł (1.032,40 zł – postanowienie z dnia 30.03.2015r., 117,97 zł – postanowienie z dnia 15 czerwca 2015 roku, 983,07 zł – postanowienie z dnia 29 października 2015 roku, 117,97 zł – postanowienie z dnia 17 marca 2016 roku, 825,79 zł – postanowienie z dnia 7 czerwca 2016 roku, 629,17 zł – postanowienie z dnia 13 września 2016 roku). Z tej kwoty 150,00 zł zostało pokryte zaliczką zapłaconą przez powoda. Wobec tego pozostaje kwota 3.556,37 zł, która powinna zostać pobrana na rzecz Skarbu Państwa od obu stron w odpowiednim stosunku procentowym. Sąd miał jednak na uwadze, że powód w toku postępowania został zwolniony z kosztów sądowych postanowieniem z dnia 29 lipca 2016 roku. Wobec powyższego Sąd nakazał pobrać odpowiednią kwotę jedynie od pozwanych, zobowiązanych solidarnie. Pozwani przegrali sprawę w 68%, wobec czego należna kwota to 2.418,33 zł, stanowiąca 68% z w/w kwoty 3.556,37 zł.

Reasumując, należne w punkcie 4 koszty sądowe to 4.552,33 zł (2.134 zł plus 2.418,33 zł).

Punkt 5 ma oparcie w art. 477² § 1 KPC. Sąd w tym zakresie przyjął wynagrodzenie minimalne przypadające za rok 2012 w kwocie 1.500,00 zł.